

פניני ביה"כ

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח"ו יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

נערך מספרו החדש של הרב שליט"א פניני בית לוי - חלק ב

לרכישת הספר חייגו | 0586666447 | 0507658052

מאמר הרב

חג החנוכה - השקעה בטוחה ומשתלמת

ש שאלה מפרסמת - אֲנַחְנוּ חוֹגְגִים אֶת חַג הַחֲנֻכָּה זָכָר לְנֶס. מַה הַנֶּס? שֶׁנִּכְנְסוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, מִצְאוּ פָּךְ שֶׁמֶן זַיִת חֲתוּם בְּחֹתְמוֹ שֶׁל כֶּהֵן גָּדוֹל וְהוּא דָּלַק שְׁמוֹנֵה יָמִים, וְעַל זֶה חוֹגְגִים אֶת כָּל הַשְּׂמֵחָה. מַה עִם הַמְלַחְמוֹת וְהַנְּצַחוֹנוֹת, זֶה לֹא דָבָר שֶׁל מַה בְּכָף! סֵךְ הַכֶּל קִמֵּץ שֶׁל אֲנָשִׁים, שְׁנוֹסְפוּ אֲלֵיהֶם אַחַר כֵּן עוֹד כְּמֵה מֵאוֹת וְאַלְפִים - נִצְחוּ אִימְפֵּרִיָּה שְׁלֵמָה שֶׁל שְׁנֵי מִלְיוֹן אִישׁ. זֶה דָּבָר שֶׁלֹּא מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת, שֶׁלֹּא הָיָה מְבַרֵּאת הָעוֹלָם (חוּץ מֵאַבְרָהָם אֲבִינוּ שֶׁאֲצֻלוּ הָעֶפְרָי וְנִהְפָּךְ לְחֶרְבוֹת). בָּאֵה קְבוּצָה שֶׁל אַבְרָכִים וְנִלְחַמְתָּ נֶגַד הָאִמְפֵּרִיָּה הַכִּי גְדוֹלָה בְּעוֹלָם! לֹא רְאוּי לַעֲשׂוֹת אִיזֵה זָכָר לְנֶס הַגְּדוֹל?

יֵשׁ כָּאן יְסוּד עֲצוּם. אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁשְׂפֵה־חַשְׁמוֹנָאִים בְּאִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ אַחֲרֵי הַמְלַחְמָה, אַחֲרֵי הַחֲרָבָה שֶׁעָשׂוּ הַיּוֹנִים, עִם הַרְגָּשָׁה שֶׁאֲפֹסוּ כָּל הַתְּקוּוֹת. נִכּוֹן שֶׁהָיָה כָּאן נִצְחוֹן, אֲבָל הָיָה גַם אֲבִדוֹת בְּמִלְחָמָה הַזֹּאת. יְדוּעַ שֶׁאַחֲרֵי מִלְחָמָה רוֹצִים קָדָם כָּל הַלְרָגַע, לְסַדֵּר אֶת הַדְּבָרִים, לְחַזֵּר לְמִשְׁפָּחָה, לְרֵאוֹת מַה קוֹרָה. אֲבָל אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁהַדְּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁהַחַשְׁמוֹנָאִים עָשׂוּ - הֵם נִכְנְסוּ מִיַּד לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְעַם כָּל הַחֲרָבָה שֶׁהֵם רָאוּ שָׁם, הֵם לֹא עָשׂוּ חֲשָׁבוֹן מַה הָיָה וְמַה רוֹאִים מִסְבִּיב. יֵשׁ לָהֶם פֶּךָ. מִצַּד הַהִסְתַּבְּרוּת - מַה יַעֲזוֹר לָהֶם הַפֶּךָ הַקָּטָן הַזֶּה? הַרִי הוּא לֹא יָבִיא שׁוּם תּוֹעֵלָת. אֲפֹשֶׁר לְסַמְּךָ עַל טְמֵאָה שֶׁהִתְרָה בְּצַבּוֹר, אוֹ לְחַכּוֹת, וְאֵז יִדְלִיקוּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

אֲבָל הַחַשְׁמוֹנָאִים יְדַעוּ דָּבָר אֶחָד - קָדָם כָּל צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁאֲפֹשֶׁר. יֵשׁ כָּאן שֶׁמֶן בְּכַמּוֹת שֶׁיִּכְוֹלָה לְדַלֵּק יוֹם אֶחָד? אִם הֵם חֲטֹפוּ אֶת זֶה וְאֶמְרוּ - אֲנַחְנוּ חֲטִיבִים לְהַשְׁקִיעַ בְּמַה שֶׁאֲפֹשֶׁר בְּשִׁבִיל כְּבוֹד ה'. וְמַעַט הַשֶּׁמֶן הַזֶּה עָשָׂה אֶת הַמַּהֲפָכָה. לְדוֹרֵי דוֹרוֹת עִם יִשְׂרָאֵל מְדַלְּקִים גְּרוֹת חֲנֻכָּה וְהַגְּרוֹת מְשִׁפְעִים עַל כָּל הָעוֹלָם כָּלֹ.

רַבֵּי חַיִּים פְּלָגִי כוֹתֵב עַל גְּרוֹת חֻנְפָּה, אֵילוּ הַשְּׁפָעוֹת יֵשׁ בְּזַמַּן הַזֶּה. וְהַכֵּל בְּכֹחַ הַשְּׁקֵעָה וְהַחֲלָטָה שֶׁל רִגַע אֶחָד - אֲנַחְנוּ לּוֹקְחִים אֶת הַפֶּךָ, מַה שְׁנִשְׁאָר, וְאוֹתוֹ אֲנַחְנוּ מְדַלְּקִים. מַה יְהִיָּה הַלֵּאָה? זֶה לֹא מִשְׁנָה. זֶה בִּידֵי הַקִּבְ"ה. וְאֵז מִמִּילָא הָיָה נֶס שֶׁהַגְּרוֹת דָּלְקוּ שְׁמוֹנֵה יָמִים, וְהוּא נִקְבַע לְדוֹרוֹת. יְדוּעַ שֶׁזֶּה חַג מִיַּחַד מֵאֵד. אוֹמְרִים שֶׁ"חֲתָם סוֹפֵר" זֶכֶה לְחַבֵּר הַרְבֵּה מִהַחֲבּוּרִים שֶׁלוּ דוֹקָא בְּחֻנְפָּה. יֵשׁ הַרְבֵּה סִיעָתָא דְשִׁמְיָא בְּחַג הַזֶּה. רוֹאִים שְׁמֵי שְׁמִשְׁקִיעַ בְּדָבָר שֶׁל קִדְשָׁה, זֶה לֹא הוֹלָךְ לְאֵבּוֹד.

שְׁמַעְתִּי מֵהַרְבֵּה אֲלֶקְרִיָּה, אֶחָד מֵהַדְּרָשָׁנִים הַגְּדוֹלִים בְּבֵי בְרַק, שֶׁהוּא עֲמַד עַל אִיזוֹ נִקְדָּה, שֶׁכָּל מִי שֶׁקוֹרָא אוֹתָהּ בְּהִלְכָה - לֹא מְבִין. אֶחָד מֵהַדְּבָרִים שֶׁאֲנַחְנוּ פּוֹגְשִׁים בְּגַר חֻנְפָּה, מַה שֶׁאֵין כֵּן בְּשִׁאָר מִצְוּוֹת, זֶה מִי שֶׁאֵין לוֹ גְּרוֹת וְאֵין לוֹ בְּמַה לְהַדְּלִיק - צָרִיךְ לְמַכּוֹר אֶת הַחֲלִיפָה וְלִקְנוֹת

שֶׁמֶן לְהַדְּלִיק גְּרוֹת חֲנֻכָּה. בְּאֵף מִצְוָה לֹא רְאוּנוּ דָבָר כְּזֶה. מַה פְּתָאֵם? פְּרִסוּמֵי נִיפְסָא. זֹאת אוֹמְרַת, אוֹמְרִים לָךְ תִּמְכֹּר אֶת הַחֲלִיפָה, שְׁנָה שְׁלֵמָה תְהִיָּה בְּלֵי חֲלִיפָה, הָעֶקֶר שֶׁתְּדַלֵּק גְּרוֹת חֲנֻכָּה. הָאֵדָם מוֹכֵן לְהַקְרִיב הַכֵּל, הָעֶקֶר לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוָה. אֵדָם כְּזֶה מְדַלֵּק גְּרוֹת בְּשִׂמְחָה. הַשֶּׁמֶן הַזֶּה שֶׁהוּא קָנָה עֲלֵהּ לוֹ בִּיקָר, עַל חֲשָׁבוֹן הַחֲלִיפָה, אֵךְ הוּא מְדַלֵּק בְּהַתְּלַבּוּת וּבְשִׂמְחָה. הוּא מְסַתְּכֵל עַל הָאוֹר, וְנִהְיָה. יֵשׁ לוֹ פֶה מְעַלָּה גְדוֹלָה. אַחֲרֵי שְׁתֵּי דְקוֹת הַגְּרוֹת נִכְבְּוּ. מַה אוֹמְרַת הַהִלְכָה? כְּבַתָּה אֵין זְקוּק לָהּ. הָאֵדָם זּוֹעֵק עֲכָשׁוּ: "אֶת הַחֲלִיפָה מְכַרְתִּי, לֹא נִשְׂאָר לִי שׁוּם דָּבָר, גַּם גְּרוֹת לֹא יְהִיוּ לִי?" שֶׁאֵלָה עֲצוּמָה.

כְּדִי לְהִבִּין אֶת זֶה מְסַפֵּר הַרְבֵּה אֲלֶקְרִיָּה סְפוּר שֶׁהָיָה עִם הָאֲדֹמִ"ר מְסַטְמָר. יְדוּעַ שֶׁהָאֲדֹמִ"ר מְסַטְמָר הָיָה בְּהוֹנְגְרִיָּה בְּשִׁנַּת ת"ש. הַגְּרַמְנִים יְדַעוּ שֶׁהֵם צָרִיכִים לְקַחַת אֶת הַיְהוּדִים דָּבָר רַאשׁוֹן. לְפָנֵי שֶׁהֵם הִתְעַסְקוּ עִם הַהוֹנְגְרִים, הֵם לְקַחוּ קָדָם כָּל אֶת הַיְהוּדִים בְּרַכּוּבוֹת, וְהִבִּיאוּ אוֹתָם לְמַחְנוֹת הַהַשְׁמָדָה. לְפָנֵי שֶׁהֵם עָלוּ לְרַכּוּבוֹת, הָיָה לָהֶם זְמַן לְהִתְאַרְגֵּן כְּמַה שְׁעוֹת. כָּל אֶחָד לְקַח אֶתוֹ מַה שֶׁצָּרָה. הָאֲדֹמִ"ר מְסַטְמָר לְקַח אֶתוֹ תְּפִלִּין, שֶׁמֶן וְגִירוֹת חֲנֻכָּה. הֵם הִגִּיעוּ לְמַחְנָה.

הָאֲדֹמִ"ר יָדַע שֶׁאֵת הַשֶּׁמֶן הוּא צָרִיךְ לְהַחֲבִיא, כִּי זֶה הָיָה אֵז יָקָר מְאֹד. הוּא חִפְרָ לִיד אֶחָד הַצָּרִיפִים בְּלֵי שִׁירְגִישׁוֹ, שָׁם אֶת הַחֲנֻכָּיָה וְהַשֶּׁמֶן בְּבוֹר וְכֶסֶה. הוּא חָשַׁב שֶׁיִּגְיעַ חַג הַחֲנֻכָּה וְהוּא יִכַּל לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוָה. אַחֲרֵי כְּמַה חֲדָשִׁים, הַמְּצַב שֶׁל הַגְּרַמְנִים לֹא הָיָה טוֹב. הֵם הִחְלִיטוּ לְשַׁחֵרֵר כְּמַה מֵאוֹת אֲסִירִים. דָּנוּ אֶת מִי שֶׁשַׁחֲרָרוּ וְנִסְפוּ שֶׁל דָּבָר, הָאֲדֹמִ"ר מְסַטְמָר הָיָה אֶחָד מֵהַנְּצוּלִים. הוּא נָסַע לְאִמְרִיקָה, שָׁם הִקִּים קַהְלוֹת.

שְׁנָה לְאַחַר מִכֵּן נִלְקַח אֲדֹמִ"ר אַחַר לְאוֹתוֹ מַחְנָה. הִגִּיעַ יוֹם לְפָנֵי חֲנֻכָּה וְהָאֲדֹמִ"ר בָּכָה עִם כָּל הַחֲסִידִים שֶׁלוֹ - מַה יְהִיָּה, מֵאִיפָה תְהִיָּה לָהֶם חֲנֻכָּה, פְּתִילוֹת, שֶׁמֶן? מֵאֵין יָבוֹא עֲזוּרִי הַסְּתוּבָב הָאֲדֹמִ"ר בְּשִׁטְחַת הַמַּחְנָה, מְנַסֵּה לְטַכֵּס עֲצָה. הוּא יְדַע שֶׁהֵם צָרִיכִים נֶס. תוֹךְ כְּדִי שֶׁהוּא הוֹלָךְ, הוּא נִתְקַע בְּמַשָּׁהוּ. הוּא רָאָה שֶׁיֵּשׁ שִׁקְעַ בְּאֲדָמָה וְרוֹאֵה שֶׁחֲפָרוּ שָׁם. הוּא מִפְחָד, יֵשׁ שְׁמִירָה מִסְבִּיב. הוּא לֹא רָצָה לְהִסָּב אֶת תְּשׁוּמַת לֵב הַגְּרַמְנִים שֶׁמְסַתְּוִבִים סְבִיבוֹ, אֵז הוּא עָשָׂה לוֹ אִיזֵה סִימָן אִיפֵה זֶה נִמְצָא.

הוּא הִלָּךְ לְעִבְדוּתָהּ, וּבְחֻזּוֹר לְקַח אֶתוֹ כְּמַה חֲסִידִים וְאָמַר לָהֶם שֶׁיֵּשׁ מִצִּיָּאָה בְּאֲדָמָה. הוּא לֹא יָדַע מַה זֶה, אֲבָל הִיָּתָה לוֹ הַרְגָּשָׁה טוֹבָה. הֵם חֲפְרוּ, הוֹצִיאוּ קִצֵּת עֶפְרָ וּפְתָאֵם מִצְאוּ שָׁם חֲנֻכָּיָה, שֶׁמֶן וְגִירוֹת. אִיזוֹ שְׂמֵחָה גְדוֹלָה. בִּ"ה הַתְּפִלוֹת עֲזְרוּ. הֵם לֹא הִבִּינוּ מִי שָׁם אֶת זֶה שָׁם וְחָשְׁבוּ שֶׁבְּשִׁטְחַת בָּא אֲלֵיהֶוּ

הַחַשְׁמוֹנָאִים יְדַעוּ דָּבָר אֶחָד - קָדָם כָּל צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁאֲפֹשֶׁר. יֵשׁ כָּאן שֶׁמֶן בְּכַמּוֹת שֶׁיִּכְוֹלָה לְדַלֵּק יוֹם אֶחָד? אִם הֵם חֲטֹפוּ אֶת זֶה וְאֶמְרוּ - אֲנַחְנוּ חֲטִיבִים לְהַשְׁקִיעַ בְּמַה שֶׁאֲפֹשֶׁר בְּשִׁבִיל כְּבוֹד ה'. וְמַעַט הַשֶּׁמֶן הַזֶּה עָשָׂה אֶת הַמַּהֲפָכָה...

המשך בעמוד 3 <<

ע"פ לוח נוח"אור החיים" לפי זמני ירושלים	הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ח	לע"נ ישראל בן חביבה ז"ל	לע"נ שאל חיי בן מרים ז"ל	לע"נ ישראל בן חביבה ז"ל	לע"נ ישראל בן חביבה ז"ל	לע"נ ישראל בן חביבה ז"ל	לע"נ ישראל בן חביבה ז"ל
	16:03	17:14	17:48	שרה ז"ל יחזק שם טוב בן	שרה ז"ל	שרה ז"ל	שרה ז"ל	שרה ז"ל	שרה ז"ל

בקשה משמיים

אותם. תגיד לאמא שלי שאמנם היא מתפללת על הנכדים, וזה עוזר! אבל הבן הזה זקוק ליותר תפילות. ואי אפשר, וחס וחלילה, שלא נפספס את העת רצון המיוחדת בעת הדלקת נרות החנוכה להצלחה בחנוך הילדים!". החבר היה המום!

תוך כדי החלום, אור אומץ ושאל את אוריה: "למה אתה מגיע אלי, למה שלא תפנה ישירות לאשתך - האלמנה - אם הילדים, שהיא תתפלל עבורם!!!". עונה לו אוריה: "מכיון שהיא נישאה, שוב אין לי יכולת להגיע אליה". תוך כדי הדו שיח, שם לב החבר כי פניו של אוריה מאירים ובפניו מופיעות שתי עיניים יפות וברורות, ומיד הוא שואל את אוריה: "היכן נעלמה הרטיה הקבועה שהייתה לך בשנים האחרונות?".

"מה בסך הכל ביקשתי ממך, תפנה אל אמא שלי ותגיד לה שתנצל את העת רצון בזמן הדלקת נרות החנוכה להתפלל על בני, הנכד שלה! שערי שמים פתוחים בזמן הדלקת הנרות ושהיא תתפלל על בני שיחזור לו הטעם בלימוד!..."

אוריה ענה לו בתוכחה: "שכחת היכן אני נמצא? אני רואה פי אלף יותר טוב ממך! מה זה בכלל הגוף?! מעטפת חיצונית בלבד! בסיום משפט תוכחה זו - נעלם מעיניו!

החבר התעורר באחת! זה אמיתי! אמיתי לגמרי! עכשיו ליל שבת, לישון - אני כבר לא אצליח יותר הלילה הזה. הוא קם, פתח ספר תהילים והתחיל לקרוא ברגש רב עבור נשמת חברו הטוב - אוריה ז"ל. המחשבות רצות, והוא כולו לחוץ, "אני חייב להשיג את אמא שלו לפני שהם מדליקים נרות, ויהי מה, אבל אני ווי! יש בעיה!". דאגה כבדה ממלאת את ליבו של החבר - "מה אעשה אם הרב שטיין מדליק נרות מיד בצאת השבת, ואני הרי כן נוהג להחמיר להוציא את השבת רק בזמן רבינו תם". מראהו המתחנן של אוריה לא משאיר אצלו מקום לספיקות, מיד בצאת השבת, פסק לעצמו שעל דעת כן לא היה מוציא את השבת לדעת רבינו תם, וניגש החבר אל הטלפון ומתקשר לבית הרב מנחם שטיין שליט"א, 45 שיחות שלא נענו הספיק החבר להתקשר, לפני שהרב מנחם שטיין חזר אליו בבהלה. רק כשמעם שהאב השכול טרם הדליק נרות והסבתא אכן תוכל להתפלל על נכדה האהוב - נחה דעתו. נקל גם לשער כיצד היתה נראית אותה תפילה נרגשת בשעת הדלקת הנרות, לאחר חשיפה שמימית על מהות המעמד ועוצמתו על נפש הילד, וכמוכן שמכאן ואילך התפילות פעלו את שלהן.

הרה"ג רבי מנחם שטיין שליט"א, אביו של אוריה ז"ל מספר להשלמת היריעה, שהבן ביקש בהתגלות בחלום אך ורק להתפלל על בנו! לא צריך יועץ חינוכי ולא להצמיד לנכד חברותא אחרת, משמייים גילו שהתרופה האמיתית לנכדו היא התפילה, ולא שום השתדלות אחרת. כך מובא ומפורסם בספרים הקדושים שחג החנוכה מסוגל מאוד לבקש על חינוך הילדים, הנה לנו חיזוק רב, ומעשה מופעים בגדולת הזמן הקדוש. מי יכול להשיג ולהעריך כח של תפילת האם על בניה, המבקשת ומתחננת בזמן הדלקת הנרות עבור צאצאיה שיאירו במעשיהם הטובים, שיטעמו את אור התורה ויהנו מכל נר מצוה ותורה אור! הבה ננצל את הזמן הקדוש הזה למשאת חיינו לראות את הצאצאים גדלים ומאירים בתורה וביראת שמים וכלשון התפילה קודם הדלקת הנרות, "וְלֹא יִמּוֹשׁ הַתּוֹרָה מִפְּנֵינוּ וּמִפְּנֵי זָרַע עֵינֵינוּ וְרַעֲיוֹנֵינוּ מִעֲמָהּ וְעַד עוֹלָם, וְנִזְכָּה לְבָנִים תְּלֵמִידֵי חַכְמִים אֲמֹן כִּן יְהִי רְצוֹן".

החבר התעורר בבהלה, "אבל עכשיו שבת, מה באפשרותי לעשות?!!?". מחשבות חרטה מלאו את ליבו. "מדוע המתנתי עם השליחות עד היום, הרי זו כבר הפעם השלישית שהוא מגיע, ומבקש, ומתחנן...". מיהו החבר? ואיזה שליחות הוטלה עליו? ומדוע לא יכול לעשות זאת בשבת? לקבל תשובות על השאלות הללו, ולהתפעם ממסר ברור ואמיתי מעולם האמת עלינו לחזור לאחור, עם פרוס החנוכה בשנת תשע"ז. בעצם, עלינו לחזור עוד יותר אחורה לשנת תשע"ג. ואולי לתחילת הסיפור, שנת תשס"ח.

הרב אוריה שטיין זצ"ל, בנו של המגיד מישירים המפורסם הגאון רבי מנחם שטיין שליט"א, חלה במחלה האיומה. אברך צעיר עם 2 ילדים! במשך שש שנים התמודד ונלחם על חייו הרב אוריה כאריה, במהלכם אף הוציאו את אחת מעיניו - בכדי להציל את חייו. במהלכם קידש שם שמים בצורה מדהימה ובלתי נתפסת בדרגות גבוהות של אמונה, של בטחון בהקב"ה, של "שמחים ביסורים". בניגוד גמור לתחזיות הרופאים שלא נתנו לו יותר מחודשים ספורים, המשיך לחיות עוד שש שנים כאמור, ויתירה מכך - נולדו לו עוד שני ילדים ב"ה.

בשנת תשע"ג נלקח נפש נקי לבית עולמו, והותיר אחריו משפחה שבורה, אלמנה, ארבעה יתומים - שלושה בנים ובת אחת. הילדים - היתומים - גדלו, ונכנסו כולם ללמוד באותו תלמוד תורה חשוב בשכונת "בית וגן" בירושלים. וכאן מתחיל סיפורנו... תשע"ז. תחילת החורף. מנהל ה'תלמוד תורה' יוצר קשר עם אם הילדים ומדווח על חוסר חשק ללימוד של הבן - כבן העשר וחצי שנים שנמצא לאחרונה "מחוץ לעינינו" כלשון המחנך. האם מאוד הצטערה, אך אי אפשר לומר שהופתעה, גם היא ראתה את חוסר חשקו ללכת לחיידר. כל המעורבים בדבר טכסו עצה כיצד לרומם את הילד ולהצית בליבו שוב את חשקת התורה - המחנכים והנהלת החיידר, הסבים - הרב שטיין שליט"א והסבא השני, אבי האלמנה. ניסו כן וניסו כך, ללא הצלחות מיוחדות.

באותם ימים, חברו הטוב של הרב אוריה ז"ל - חבר שהיה בקשר מאד טוב עימו בחיים חיות - להבדיל. מתעורר בבוקר בבהלה. הוא ראה את אוריה בחלום, ככל שהוא מהרהר בחלום, נזכר הוא בכל הפרטים המצמררים. אוריה הגיע אליו ואמר לו כך: "אחד מבני לא לומד כל כך טוב בתקופה האחרונה. אני מבקש ממך

שתיצור קשר עם אימי ותגיד לה שכיון שימי החנוכה מתקרבים, והילד הזה זקוק ליותר תפילות כדי שיחזור לו הטעם בלימוד, שתראה לנצל את העת רצון המיוחדת בשעת הדלקת הנרות ותבקש במיוחד עבור הבן הזה".

חלום מוזר - חושב החבר לעצמו. "וכי לא היה לו אל מי להגיע? מה הוא צריך לבוא אלי שאני יפנה אל אימו? אין הוא מכיר את כתובתם? ובכלל, מה יותר מתאים שהאמא - אם הילד בעצמה שתבקש עבור בנה - בנם. ככל הנראה שזה סתם חלום, חלומות שוא ידברו". כעבור יומיים, "ויחלום שנית", אותו החלום פוקד אותו שוב. החבר מבטל זאת שוב בליבו וחושב לעצמו: "נראה שחשבתי ביום על החלום הקודם, ולכן חלמתי זאת שוב".

עברו עוד כמה ימים. חג החנוכה מתקרב, הנר הראשון יחול בליל מוצאי שבת קודש הקרוב. הגיע ליל שבת קודש. עשרים וארבע שעות לפני שחג החנוכה יפרוס את כנפיו, כל בית ישראל ידליק נר ראשון. החבר עולה על יצועו, מבלי להתכונן למה שעומד להתרחש בלילה הזה. אוריה זצ"ל מופיע בפעם השלישית. והפעם, עם כל העוצמה! בלי להשאיר ספקות או סימני שאלה. "תגיד לי אתה חבר שלי או לא?". פתח מיד בתביעה נחרצת! והמשיך מיד:

"אתה לא מבין שיש לי צער מזה שבני אינו לומד? אני לא יכול לפרט לך מידי הרבה, אבל יש לי ממש צער מזה! מה בסך הכל ביקשתי ממך, תפנה אל אמא שלי ותגיד לה שתנצל את העת רצון בזמן הדלקת נרות החנוכה להתפלל על בני, הנכד שלה! שערי שמים פתוחים בזמן הדלקת הנרות ושהיא תתפלל על בני שיחזור לו הטעם בלימוד!!!!". והוסיף בחרדה ממש: "מחר בלילה כבר חנוכה! מה יהיה!?!?"

אוריה ז"ל ממשיך בדיבורו בחלום, ומתרחף לחברו את אחת השאלות שנקרו במוחו מאז החלום הראשון. "אני לא רוצה לבוא ישירות להורים שלי, אני לא רוצה להבהיל

- לע"נ שמעון שטרית בן מסעודה ז"ל
- לע"נ אברהם אבוהרון בן ג'נינה ז"ל
- לע"נ רפאל פואה בן רוזה ז"ל
- לע"נ בנימין בן טאוס ז"ל
- לע"נ אסתר בת חנה ז"ל
- לע"נ הרבנית חסיה ליליאן בת סוליקה ע"ה
- לע"נ עמנואל בן יקוט ז"ל

הנביא ושם להם את הנרות, כדי שייכלו להדליק. בסופו של דבר גם האדמו"ר הזה השתחרר והגיע לארצות הברית. באחד מהימים הוא בקר את האדמו"ר מסאטמר. שאל אותו האדמו"ר מסאטמר: "איך היה, איך עברתם?" ענה לו: "אני בטוח שאלהיו הנביא בא אלינו למחנה". שאל אותו האדמו"ר מסאטמר: "איך ראיית את אלהיו הנביא?" ענה לו: "מצאנו שמן ונרות בתוך בור באדמה". אמר לו האדמו"ר מסאטמר: "זה אני בעצמי חפתי ושמתי את זה שם". אמר האדמו"ר מסאטמר: "חשבת שילחנם לקחתי את החנפיה והטמנתי אותה, אבל מפה אני לומד ששטאדם משקיע ברוחניות, זה לא הולך לאבוד. זה נשאר, ואי אפשר לדעת מתי זה יעשה את הפעולה שלו".

אותו דבר עם זה שמכר את החליפה. הנרות שלו דלקו במשך שתי דקות. יש לנו משג מה זה שתי דקות של נרות חוכה? מה זה פועל ומה זה עושה, ועד כמה זה מטהר את הנשמה? ודאי שזה פועל פעולות גדולות ונשגבות. לפעמים אנחנו לא רואים את זה. אנחנו לא יודעים. אבל הפעולות ודאי קיימות, ומה שטאדם משקיע ברוחניות - בטוח יש לזה הצלחה.

ספר לי הרב נדב, תלמיד חכם משערי חסד, שיש לו בחורים שנופלו משיבות ולא מוצאים את עצמם. הוא לוקח אותם, מחזק אותם, והמטרה שלו היא להחזיר אותם לשיבות. עד לפני כמה שנים הוא גר בבית וגן, ולאחרונה עבר לשערי חסד. הוא ספר לי על בחור ממשפחה חשובה מאד. אבא שלו היה עסקן שקשור לכל גדולי ישראל, ולא עלינו, הבחור הזה ירד לגמרי. לא שבת, לא יום כפור, הוא נהיה כופר. הם הלכו לכל הרבנים, אך שום דבר לא עזר. הלכו לכל המחנכים, שום דבר לא עזר. הבחור הזה עקשן, לא מוכן לשמע שום דבר. לא רוצה לשמע על דת, לא על שבת, לא רוצה לשמע כלום.

איכשהו, אמר לי הרב נדב, פגש אותו איזה עסקן וספר לו את הספור. הרב נדב אמר לו: "תשלח אותו אלי, אני אסתדר איתו". ההורים שמעו על זה ואמרו שרבים וטובים נסו, ונחבל על הזמן. אבל הם יעשו הכל בשביל להציל את הבן

שלהם. האבא שלח אותו לרב נדב. פמוכן שפסבאיים, לא מיד מתחילים ללמד. הוא טיל אתו פה, טיל אתו שם. איכשהו גרם לכך שהבחור הזה לפחות יבוא, גם אם הוא לא יכנס לשעורים, לפחות הוא יהיה בהפסקות וידבר עם האחרים. כך הוא החזיק מעמד חודשים, ולא השתנה אצלו שום דבר.

פעם אחת היו אמורים הבחורים לנסע לקברות צדיקים באוקראינה, לאומן ולבעל שם טוב. שאל אותו הרב נדב: "אתה רוצה לבוא איתנו?" אמר לו הבחור: "בתנאי שאני מביא אתי את המכשיר שלי. אני לא נכנס לשעורים, לא הולך לציין ולא כלום. אני רוצה להנות, אבל אל תחייבו אותי לעשות שום דבר". ההורים שלמו לו את דמי הנסיעה. הגיעו הבחורים לאומן והוא לא היה מוכן להכנס לציין. אמרו לו: "בוא, תפנס, רק תשים פרוטה לצדקה". והוא לא מוכן. הרב נדב מסר להם שעור בהשקפה. אמר לו: "בוא, תשמע קצת". הפעם הבחור היה מוכן לבוא, אבל אחרי ששמע את הדברים, שום דבר לא זו אצלו. מי שהולך לאומן יודע שמי שמתקרב לציין נמס שם. אבל הוא נשאר אבן. כלום לא עזר.

מספר הרב נדב שהם הגיעו לציין של הבעל שם טוב. בקש ממנו הרב: "אתה מוכן להכנס לציין? אני רוצה לדבר שם כמה מלים". אמר לו הבחור: "אני מוכן לבוא בלי התחייבות". הרב נדב דבר כמה דברים והנה, אחרי כמה דקות שהוא מדבר, הבחור הזה התחיל לבכות. הרב נדב לא האמין. אחרי שהוא סיים לדבר, הוא יצא עם הבחור הזה החוצה ושאל אותו: "מה קרה?" ענה לו הבחור: "נשברתי. נכנסתי למקום הזה והרגשתי רעד. פתאם זה בא אלי בבת אחת, כל המעשים והחטאים שלי, והבנתי שאני חי בשקר. אני לא מסגל, אני רוצה לעזוב הכל. תביא לי כפה ותפלין".

פלא פלאים. כל השקעה ברוחניות לא הולכת לאבוד. לכל דבר יש מקום ברוחניות. נתפלל לקב"ה שבע"ה החג הזה יאיר לנו את העולם הרוחני שלנו ונזכה לאורו של משיח, ושהקב"ה יגאל אותנו גאלת עולמים.

בברכת שבת שלום וחנוכה שמח, הרב אברהם עטיה

קנייני התורה

קניין כ"ו - המכיר את מקומו

הקשו המפרשים, וזו שאלה מתבקשת, שעד הקניין הנוכחי ראינו שחז"ל מגדירים את צורת הקניין בשם עצם, כגון בדרך ארץ, במשנה, בענוה, ביראה וכד'. מה פתאום מסדר המשנה עובר לפועל יוצא? "המכיר את מקומו.. השמח בחלקו.. המחכים.. העושה..?" שהרי היה צריך להמשיך כסדר: "בהכרת מקומו", "בשמחת חלקו" וכו', ומדוע שינה בלשונו?

הנה כאשר הזרקור מופנה לעבר שם העצם, נגלה שהדגש מושם על העניין הזה, והוא קריטי לקנייני התורה, שלולא זה לא יצא ידי חובה. אולם כאשר הזרקור מופנה לעבר האדם עצמו בפועל יוצא, שמע מינה, שכאן יש לאדם אפשרות להתקדם במעלות בנוס מעבר לקניינים הבסיסיים. כלומר, ייתכן שהאדם הגיע למעלה עצומה, אם עמל ויגע בעבור הקניינים הבסיסיים, אך עוד יכול לטפס במעלות גבוהות עוד יותר כדי להגיע ממש לשלמות הנפש, שזהו בנוס, אך בוודאי שזה יסייע לו להיות שלם, וכגודל הכלי שהכין, כן התורה תתקיים בתוכו.

שלב מתקדם בעבודת ה', בבחינת הכתוב (קהלת ז, כח) "אדם אחד מאלף מצאתי", שכן תורה היא אחת מג' דברים שנקנים בייסורים (ברכות ה.). ומהו המכיר את מקומו? הרבה פירושים נאמרו בזה, אחד מהם הוא פירוש המדרש שמואל (אזיידא, אבות, ו, וז"ל: "רבותינו רמזו בזה שלעולם יכיר האדם את מקומו האמיתי, כי בזה העולם אין זה מקומו, כי הוא גר בארץ כגר תושב על גב אדמה, ואולם בבטנה נחלתו, וצריך לאדם שיזכיר תמיד יום המיתה ולאן הוא הולך, למקום עפר רמה ותולעה, כי היא מקומו האמיתי, ואז יכנע לבבו הערל ואז ירצה את עונו, ותנוח בלבו דעה בינה והשכל" עכ"ל.

הגאון הסתובב,
החזיק בשתי ידיו
את זקנו ואמר:
"את רואה את
הזקן הלבן הזה?
זו התראה מבית
גדולי ישראל חיו
את ההרגשה שזקן
בצבע לבן עבורם זה
"צבע אדום!"

כמה פשוט. הוא מכיר שמקומו אינו כאן, זה ידרבן אותו לשבת וללמוד ביראה ופחד, שהרי כל שעה עלול להתבקש לבית הדין של מעלה. ואם יתבקש - זהו, נגמר, מה שלקח לקח! הגאון מוילנא, למשל, הוא דוגמא מוחשית לכך. אתם ודאי יודעים, שסתם אדם שלא ראה את אחותו חצי שנה, כשיפגשו, מן הסתם יעבירו חוויות. אבל מסופר כששמע הגר"א דפיקות בדלת ניגש לפתוח, והנה אחותו שלא ראה אותה 20 שנה (!) עומדת בפתח. אתם מבינים שזו לא חצי שנה, דהיינו, אחות שהתחתנה בגיל 20, לא מופקע שהיא כבר סבתא לרך נולד. כמה חוויות אפשר להעביר? המון!

והנה הגאון אמר לה "שולם עליכם, שיהיו בשורות טובות", הכניסה להתארח בחברת משפחתו וניגש לשוב לחדרו. רק רגע, אחי היקר, לא תרצה לשוחח עמי לאחר זמן רב שלא התראינו?", שאלה. הגאון הסתובב, החזיק בשתי ידיו את זקנו ואמר: "את רואה את הזקן הלבן הזה?? זו התראה מבית הדין של מעלה!". גדולי ישראל חיו את ההרגשה שזקן בצבע לבן עבורם זה "צבע אדום!" ומאליהו לאלהיו, על הגר"א לאפיאן מסופר (לב אליהו, מתולדותיו עמ' 80), שבשעת לילה מאוחרת עוד היה אור בחדרו, והוא כידוע לכולם קם בהשכמה. אחד מבני ביתו דאג לשלמו והודיע לו שהשעה מאוחרת, ושבחורי הישיבה כבר ישנים מזמן. ויען הרב במתק לשונו: "בודאי הם יכולים לישון, כי יש להם עוד הרבה זמן להיות כאן... אבל אני?! כבר זקנתי, ועומד על רגל אחת ורגל שניה בקבר, יש לי לחטוף מה שאני יכול! אני עוד אשן הרבה הרבה זמן!". שנזכה אנחנו להכיר את מקומנו!

הרב עמירם טובי הי"ד

להזמנת הרצאות לזיכוי הרבים - חייגו 053-3156363

לשמיעת השיעורים בקול הלשון - חייגו 03-6171111, הקישו *7 ואז 956363

יצא לאור הספר שרבים חיכו לו

פניני בית לוי - חלק ב'

על המועדים ופרשיות השבוע

וורטים נדירים
מהלכים מאלפים
סיפורים מחזקים
ושיחות שלא ראו אור מעולם

משיחותיו של

הרה"ג **אברהם עטייה שליט"א**
רב קהילת בית לוי בבית וגן

הספר ערוך בשפה השווה לכל נפש,
אברכים ובעלי בתים,
מגידי שיעורים ועוד

ניתן להשיג אצל המחבר: 0586666447 | 0507658052 | 029664455. אצל אורי: 0505340701
במייל ravattia@gmail.com | בבית הכנסת בית לוי רח' יוסף חכמי 48

אולם האירועים המיוחדש
של בית הכנסת "בית לוי"

בסימון מזב

אנו מזמינים אתכם לביקור והתרשמות
ולערוך את האירוע שלכם באולם החדש והמשופץ:
ברית מילה // סיומי מסכת // אדזכרות // שבת חתן // כנסים והרצאות

ההכנסות קודש להחזקת הכולל • לתחזוקת המקוה • לנדקקים

בית לוי
אולם אירועים

רח' יוסף חכמי ליד מלון רימונים-שלום
שכונת מדורגי בית וגן ירושלים

לפרטים ותיאום מועד התרשמות:
054-4222931 // 054-3551383 // 02-6540906

מקווה חדש ונקי בסטנדרטים הגבוהים ביותר:

- מהודר בכל ההידורים ובתכלית הכשרות
לפי כל השיטות והחומרות
- בהמלצתם ובפיקוחם של גדולי ישראל
- נבנה ברמה גבוהה וביופי מיוחד
- עובר נקיון יסודי מידי יום ביומו
- ע"י חברת נקיון
- המים מוחלפים בכל יום

לפרטים נוספים: 02-9664455
רחוב יוסף חכמי 48 מורדות בית וגן ירושלים

לתרומה לעלון לדיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה להצלחה ולע"נ: 050-7658052
לקבלת העלון למייל ולכל נושאי העלון, יש לשלוח מייל לכתובת: ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM